

Poština plačana v gotovini.

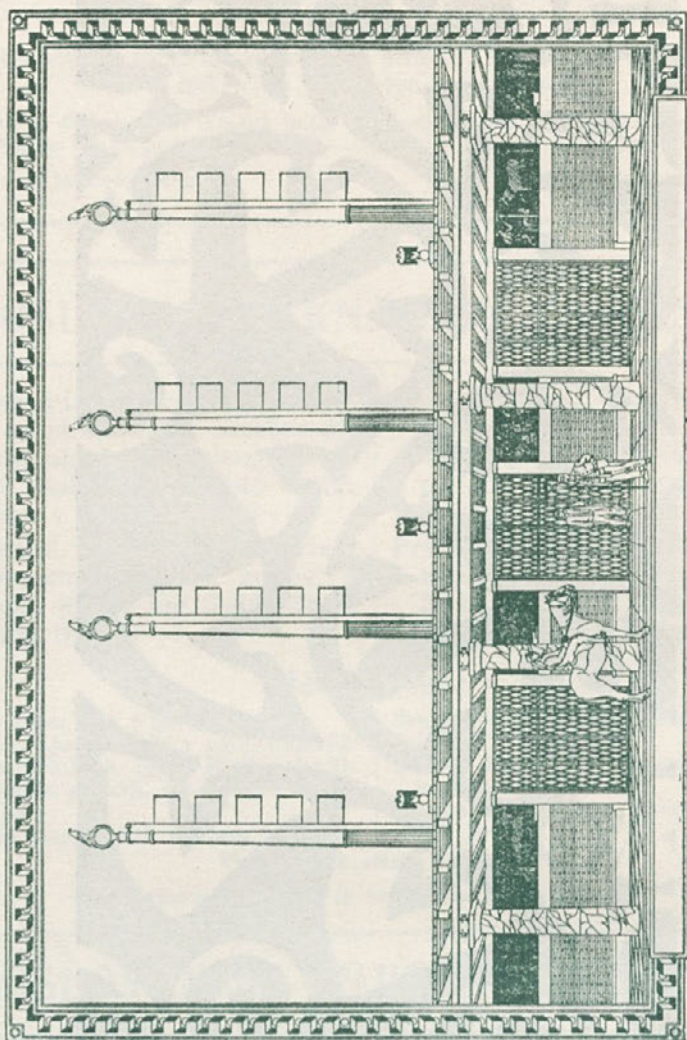

MLADOST

1927

Št. 3

PORTAL ORLOVSKEGA STADIONA

MLADOST glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu. Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. List izdaja konzorcij „Mladosti“ (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Društvene nabavne zadruga). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravništvo „Mladosti“, Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno; posamezna številka Din 2.50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

P. Roman:

Nekaj misli o viteštvu.

(Za praznik sv. Jožefa.)

V mojih otroških spominih živi sv. Jožef kot posebljena dobrotla, vsaj moška in iskrena — kolikor sem pač tedaj otrok otroško doumel — toda srce me ni vleklo k njemu. Tudi ure v šoli, ki so govorile o njem, mi ga niso približale.

Šele odkar sem mož, prebiram zopet in zopet kratka poročila o njem — sem ga vzljubil.

Vzljubil sem njegovo tihoto in preprostost. Iz odličnega rodu je bil, in niso mu bile neznane sanje judovskega naroda: Iz rodu Davidovega pa bo vstal... in vendar tolika skromnost. V moža raste, pokoren tisočletnim poslavam se zaroči z Miriam. Kakšne so bile besede vdanosti teh dveh src? Niso nam ohranjene. Toda sporočeno nam je, kako so oči njegove zrle, ne doumele in že tudi odpuščale.

Vzljubil sem njegovo viteštvo. Minili so pač že meseci, odkar je Angel Gospodov oznanil Mariji... Težka in grenka je bila kazen za verolomnice v judovski veri. Jožef vidi, ne razume, odpušča. Kako naj bi ves viteški obsodil svojo zaročenko... Skrivnosti so vmes, sodili ne smem, napišem ji pismo in jo odpustim. Vitezju je bila razodeta globoka skrivnost.

In od tedaj ji služi. Kot rosa roži, kot veke očesu, kot zvezde solncu, kot trubadur provenčalski svoji madoni. Njen korak je njemu pesem, njena skrb je njegova bolečina. Njena bol je njegova bridkost. Ne vem, ali ji je pesmi pel v puščavah palestinskih, vem pa, da je živel življenje, ki je bilo posvečeno utripom njenega srca in njenemu Otroku — božjemu Sinu. Pismo ga omenja vedno le nekako v ozadju. Toda med vrstami vidim smehlaj njegovih dobrih oči, vidim ljubečo skrb za zaročeno ženo, in vidim še viteško pozornost.

Toda njegova služba ženi in Otroku je vsa odeta v nežnost in tihoto. Kakor da je ni, vsa skromna je in ponižna.

Morda je v tem skrivnost moje ljubezni?

Človek občuduje tisto, kar njemu samemu manjka. Prijatelj, ali je beseda rečena samo meni in tebi in vsem? Naša služba — življenju in narodu, posameznikom in celoti, našim bratom in sestram in ženam — bodi viteštvo — liho in skromno kakor njegovo.

Jožef — vitez in trubadur — vodi nas svoja pota!

Br. Jančič:

Materin dan.

Iz srčne potrebe smo našim materam posvetili 25. marec. Ta dan mora ostati orlovski praznik. Če ga ne bomo praznovali z zunanjo slovesnostjo, mu hočemo posvetiti svoja srčna čutila.

Vedno smo potrebni matere, ker v svojih srcih smo in ostanemo vedno otroci. Vedno znova prihajamo v položaj, da je treba začeti znova živeti. Dan za dnem se na našem duševnem obzorju pojavljajo novi svetovi, vstajajo nova vprašanja, ki nam jih pod pravim vidikom odpreti in razrešiti more edinole ljubeča materinska roka. Ako je edino naša mati razumela in nam dala prvo spoznanje in je postavila varno naš prvi korak v življenje, ali nam ni enako in še bolj potrebna mati na nadaljnjih potih življenja? Ko si bil majhen in si jecljal na njenem naročju, te je razumela edinole ona, ko si postal deček in si doraščal, ti je bila vzgojiteljica, zakaj misliš, da bi te sedaj, ko si fant in postajaš mož, ona več ne razumela? Mar nisi še skusil, kako ostro in globoko gleda ljubezen. Motiš se, če misliš, da ona ne bi razumela tvojih bojov in težav. Ah, mati čuti in sluti vse utripljaje tvoje duše, presrečna bi bila, ko bi jih ji tudi razodel. Nihče ti ne bo mogel bolje pomagati, kakor mati, ki je v ljubezni neskončno iznajdljiva.

Tebi, brat, ki ti še bije materino srce, je namenjena moja beseda: ne otesaj se materinega vodstva! Lepše, varnejše in bolj blagoslovljeno ti bo življenje, če pripustiš tvoji materi sovpiliv na krmarstvo tvoje sreče. Ona te bo naučila ljubezni. Le pomisli malo, zakaj je bila tako solnčna in lepa naša mladost? Ali ne, ker jo je ogrevalo solnce materinske ljubezni? Otrok živi iz vere, upanja in ljubezni do svoje matere, v njej mu je izvor in vzor najčistejše ljubezni, zato mu je lahko ljubiti vse ljudi in z vsakim se pobratiti.

Koliko jih boš osrečil v življenju, če to potezo na svojem značaju poneseš s seboj v svet. Res, da ne boš več srečal v življenju srca, ki bi te tako iskreno in globoko ljubilo, kakor te ljubi tvoja mati — a vere ne smeš nikoli izgubiti v človeštvo! Glej, tudi tvoja mati je ni izgubila v tebe, čeprav si jo že tolikrat razočaral. Otrok si njenih bolečin in njenih solza, zato tudi otrok njene ljubezni. In če tudi te kara, čeprav je trda njena beseda, vendar je sladka, ker je materinska in jo narekuje ljubezen. Baš zato, ker ni zdvojila nad teboj, te je morda rešila.

Brat, nauči se od matere ljubezni, da bo tudi tvoje ime blagoslovljeno. Skrivnost uspeha ni v delu, tudi ne v bridkosti, temveč v ljubezni. Nikoli ne obupaj nad svojim bratom, ne pahni iz srca svojega sočloveka. Pod solncem ljubezni kopne težave, se stapljajo najtrša srca, na krilih ljubezni boš osvojil najtežje, za vsakega, ki ne ljubi, nezavzetne postojanke. Ljubezen je tista, ki vse giblje. Zato se te največje umetnosti življenja uči pri svoji materi, ker le ona ti je zgled nesebične, vztrajne, neminljive ljubezni.

Praznuje pa naj materin dan tudi tvoje srce, brat, ki ti mati že počiva v grobu. Vem, da ti je spomin nanjo vselej svetel in svet. Tudi tebi je namenjena moja beseda, ker morda si tudi ti, ki z mano vred čutiš, da čim dalje gremo po življenja cesti, tembolj tuje in mrzleje postaja okrog nas, — ker ni več matere, iz katere nam bi sijal žarek toplote in solnca v naše srce. Mnogo lepše bi bilo naše življenje, ko bi imeli še mater. Joj, kako bi jo ljubili, paradiž bi ji ustvarili na zemlji! In večkrat se mi zazdi, da bi bilo naše življenje, ko bi imeli še mater, bolj idealno, bolj plemenito, bili bi sploh boljše srčno vzgojeni. Bili bi bolj nesebični, imeli bi več smisla za odpoved in žrtev. Prva in največja

izguba matere je skrčila srce v grenki tegobi, žalost je zamorila veliko cvetja, svet se je prehitro razgalil pred nami trd in sebičen, — zato ga je težje ljubiti. Z materino smrtjo je konec mladosti, zato je toliko ljudi, ki niso nikdar mladi; — se spominjaš na obraze otrok, ki nosijo poteze starca? To so vsi tisti, ki ne uživajo nikoli materinske ljubezni.

Kdo bi nam potem zameril, če naš obraz ni vedno obrnjen v bodočnost, ampak radi zaživimo od spominov. K njej se vračamo, ki nam je dala življenje. Tudi mi bomo njej posvetili materin dan in spričali, da ljubezen ne umrje. Bolj kot kdajkoli bodo naše misli pri njej. Če sicer v težkih urah, ko se življenje zgošča krog tebe, romaš k njej, se z njo pogovarjaš in se ji priporočaš kakor svojemu najboljšemu priprošnjiku med božjimi krilateci, boš ta dan še posebej mislil nanjo in se potrebi svojega srca oddolžil s sv. obhajilom za rajno mater, če ne boš tega storil že za praznik sv. Jožefa.

To je naš materinski dan: dan hvaležne ljubezni živim in mrtvim materam. Nam so dale od svojega življenja. Zato živimo njihovo življenje, povžito v ljubezni in dogradimo v čim lepšo umetnino stavbo, ki so jo naše matere na nas započele.

Vaclav Winkler:

Mati.

*Pravljica stara me žge in skeli:
Dvoje oči je vzdrhtelo bridko,
v mehko besedo vzplamtelo bolno:
Sin, te boli? — — —*

*Ves dan, od jutra do pozne noči,
v srce mi zre dvoje tihih oči.
V sanji nemirni me pesem teži:
Sin, te boli? — — —*

*Joj, mati, odpusti mi bridko besedo,
dolgo me žge do globine srca,
o mati, boli, boli — — —*

Izrek.

Materin nauk je mladeniču jutranja zarja, njen bogoljuben zgled mu je za vse žive dni lepa bela luč; materin spomin spremlja človeka prav po angelsko na vseh potih; in čeprav tak človek včasih zaide, prej ali slej ga rajne matere duh na pravo pot povrne. Blagor torej sinu, ki dobrega očeta — dvakrat blagor njemu, ki dobro krščansko mater ima.

Anton Martin Slomšek.

Orel svoji materi.

I.

Mati, zarja ti jutranja,
tvoj mi je smehtljaj sladak
prvi posijal na lice,
ko počival sem šibak.

Mati, pevka ti pomladna,
prva si mi pevala,
vso ljubezen v glasih mehkih,
tihih razodevala.

Mati, sapica ti južna,
v moj pihljala si obraz,
gréla si telo mi nežno,
da me ni pretresal mraz.

II.

Bila pomlad je, rodila je cvetje,
trgal in nosil ga tebi sem v dar,
ti si me stiskala, dečka, na prsi,
čutil plaména sem tvojega žar.

Bila pomlad je, zapele so ptice,
zlétale, splétale gnezdo drobnó,
ti si učila me pesmice drobne,
da so kipele s škrljantkom v nebo.

Bila pomlad je, na mlado je zémľjo
solnce razlivalo zlati sijáj,
solnčno mi sévalo tvoje oko je,
s labo življenja užival sem maj.

III.

Vzrasel krepak sem,
v meni je moč,
prsi ogreva
plámen mi vroč.

Vre, prekipeva
topla mi kri,
zdrarje mi dneve
mlade sladi.

Krila razvija
moja mladóst,
zleta kol orel
v srečno prostóst.

IV.

Sedaj si angel moj!
Ko hoče kri mi prekipeti,
ko iščem zadoroljstva v sveti,
povsod si ti z menoj.

In vem, da sama ti
kol nékdaj ljubiš me resnično
z zvestobo trdno, nepremično
vse dneve in noči.

Šepeče tvoj mi glas:
»Oj hodi vedno prava pota,
preži na tebe laž in zmola,
svetá stépí te kras!«

Še zdaj sem slab, šibak
kot bil sem nékdaj, dete malo,
zato izrekam ti zahvalo,
da vodiš moj korak.

V.

Ti me rodila in skrbno vzgojila,
mlademu ortu razvila si krila.

V ranih si urah življenja
rekla mi: »Dragi olrok,
góri je luč, kjer razpenja
solnčni se širni obok!«

Danes, o mali, tvoj sin
močne razpenja peruti
góri do jasnih višin,
rajsko toplino tam čuti.

Zar ga ogreva, od tebe prižgan,
vzvišenim vzorom in lebi udan
vedno v navdušenju górel,
mali bo draga, tvoj Orel!

Suh list.

Zgodba fanta.

4. »Čuk«.

Bila je dvorana in telovadnica obenem. Orodje je stalo ob stenah, krogi so bili potegnjeni visoko pod strop, po dvorani so pa še stali stoli od zadnje predstave.

V gručah so se menili fantje. Luč je vedro svetila, da je odsev živo risal sence po podu telovadnice in se lovil po stenah.

Peter je vstopil mrk, dasi poln ponosne zavesti. Na vratih je obstal in z očmi iskal za Šimnom. Ni ga še bilo. Zato je bil v zadregi, kajti brez njega se mu je zdelo vse tako tuje in čudno prisiljeno.

Fantje so ga opazili in Kadilčev ga je prijazno ogovoril:

»Si prišel!«

»Moram, sem mislil!«

Kadilčev je razumel smisel besed, zato se mu je zdelo prav, da raztolmači.

»Če misliš, da moraš zato, ker si vezan, potem prav praviš, da moraš.

Toda kar je prisiljeno, ni nikoli dobro. Mi namreč prihajamo semkaj zato, ker nam srce pravi, da moramo in ne beseda. In še zato hodimo, ker smo prepričani, da je prav in dobro tako.«

Peter je gledal in poslušal, razumel pa ni.

»Besede pišemo le zato, da so nam luč,« je modro pristavil Pibrov Cene, ki je bil načelnik.

»Dober večer, fantje!« se je pridružil vstopivši Šimen.

»Bog živi!«

»Zdravo!«

Bil je Peter, ki je tako odzdravil.

Šimen ga je pogledal. Potem pa mu je resno povedal:

»Fant, odvadi se! To je virska beseda in ne naš pozdrav!«

Petru je gorko šinilo v lice, da je bil vidno v zadregi. Pogledal je okrog sebe, pa ni opazil na sebi oči, kakor je mislil; še bolj je rdel potem. Nekaj čudnega ga je tedaj objelo in je z vso silo sunilo vanj. Nič se ni branil, marveč je še prilival iz svoje slabosti: »Družčina in zabava! Saj je ni! Dolgočasje je in visoke, izposojene besede, ki jih še sami ne razumejo. Zato jih govore, da bi tembolj podčrtali mojo nevrednost: Kaj boš ti...!«

Tako je tolmačil Peter neprisiljeno prijaznost fantov. Zato ni verjel v Cenetovo modrost: Besede so nam luč...! — Ni verjel, še manj razumel. Saj ni življenja poznal in ne resnice. Ko pa ni radi nje iskal Orlov, temveč radi zabave in radi kroja in parade... Kako bi mogel tedaj doumeti toliko! Napačno je občutil v sebi in mu je bilo bridko: Saj sem vendar sam, nihče ni z menoj!

In nerazločno mu je šepetalo iz neznane dalje: Pridigarji...!

Pognalo ga je iz telovadnice. Niti prvega večera ni vzdržal...

* * *

Izba v krčmi je bila zatohla. V kotu je sedelo nekaj fantov in pilo.

Tudi peli so. Pa ni bilo petje, bilo je kričanje v onemoglost in v meglo tobakovega dima.

Petra je prečudno vabilo, ko je stopal mimo. Brž se je odločil in vstopil.

Komaj je bil preko praga, je iz kota švignilo in se zapičilo vanj osem ostrih oči. Skozi zobe pa je siknilo:

»Čuk...!«

Peter ni prisedel. Vstalo je v njem, da bi skočil in radi besede podavil vse po vrsti. S silo se je krotil in sedel molče za prazno mizo. V sreču pa mu

je prosilo: Nikar! samo tako nikar! — Hipoma pa je pregnal vse in ponos ga je prevzel: Tako torej! Ti-le torej imajo prvi psovko na jeziku. Ti-le, ki so mi doslej samo hvalo vedeli, ti-le, ki so pili doslej le iz mojega žepa!

Vzravnal se je in potisnil klobuk nazaj. Izzivalno je izgledalo, ko se je obrnil naravnost k njim in z očmi izpovedal svoj gnus.

»Kanalje!...« je klet v sebi.

V kotu se je spet zganilo in vzdignilo samo od sebe v ponoven izziv:

»Si se udinjal?!«

Nič trpkega ni občutil Peter v teh besedah in ponosen je bil, ko je odvrnil ostro in očitajoče:

»Ali naj se vam, za vse večne čase?!«

Besede so živo zadele. V kotu so se zganili fantje in Staretov Lojze je vstal in zavpil preko mize:

»Za čuke tu ni prostora! Ven!«

»Vi mi potov ne boste kazali,« je mirno odgovoril Peter. Poklical je gospodarja: »Vina!«

»Ne boš mu ga dal!« je vpil Staretov in udaril s pestjo po mizi. »Ali pa nam ne,« je pristavil.

»Mir, fantje, mir!« je miril krčmar.

Peter pa je čudno doživljal. »O,« je trpel v bolečini in se lovil za stol, »ali je mogoče? Sama ljubezen jih je bila, zdaj pa so kakor sršeni.«

Krčmar je postavil predenj. Duškoma je izpil Peter in stisnil pesti... divje je vrgel pogled, zaškripal z zobmi in pograbil za steklenico.

»Naj pove, kdor od mene česa išče!«

»Čuk!« je siknilo vnovič.

Nič ni pomislil Peter. Dvignil je steklenico in jo v loku zavihtel preko rame, da so se razmaknile glave v kotu in je rezko zapelo ob zidu...

»Pri moj — — —«

Od jeze in razburjenja se je pijanost jemala vanj. Nesramna kletev, gnusno končana mu je odgovorila ter mu nemo sedla v dušo. Njemu, ki je bil Orel, pa ni bil sin solnca. Tistemu, ki ni idealov poznal in ne iskal, pa jih tudi nikdar našel ne bo... Ni se zavedel trenutka in ne besede, ki mu je bila iz ust ušla. Samo strašno je pogledal v one strmeče oči, ki so strup bljuvale in se vendar niso ganile izza mize. Še bolj je stisnil pesti in kakor blazen se je zapičil v kot ter dokončal:

»Sam svoj gospodar sem! Sramotil me ne bo nihče!«

In je divje udaril s pestjo po prsih, da je krepko zabobnelo. Potem pa je truden omahnil čez prag v temno noč — — — (Dalje.)

Br. Janez:

Rimski mozaik.

9. Kolosej.

V kratki dobi petih dni, kar smo bili v Rimu, sem bil trikrat v Koloseju. Ali ni to skoraj čudno, ko smo imeli vendar tako kratko odmerjen čas. Toda sedaj, ko pre-mišljam svoje rimske spomine, se nič ne čudim. Sredi hrušča rimskih cest, hitro menjajočih se vtisov, spričo prebogatega življenja, ki na enem prostoru vključuje stari in novi svet, sem potreboval samotnega kraja, kjer bi vsaj malo zbral presilne vtise. Bolj kot Monte Pincio s krasnimi nasadi, pripravnejši kot Monte Gianicolo z najlepšim in najboljšežnejšim razgledom na Rim in Kampanjo, se mi je za premislek zdel Kolosej, kjer moreš, čeprav sredi mesta, prav tako mirno in zbranega duha razmišljati, kakor na obali morja ali na samotnem vrhuncu gore.

Primeri morda ni niti tako pretirana. Ali ni ta silni kolos v svoje ogromne prostore vjel brezbrežnost življenja in zgodovine? Krogotok zgodovine se je tu strnil.

Tamle, za tri lučaje proč, je ob Titovem slavoloku končalo židovstvo, sto korakov v stran pod Konstantinovim slavolokom je v zadnjem smrtnem krču zadrželo poganstvo, nad katerim je tu, na svetih kolosejskih tleh, zmagalo krščanstvo.

Ali, da povem: Kolosej je velikanski stadion, le da so prostori za gledalce zidani nad zemljo in je dno tega ogromnega lijaka v isti višini z okolico. 186 m dolžine in 156 m širine so zunanje mere velikana, visok pa je 48½ m. Kakšen je bil pogled, kadar je raz neskončnih galerij zrlo 80.000 gledalcev v 86 m dolgo areno, kjer so se odigravale igre, pri katerih je le vedno smrt drugovala življenju.

Cesar Vespazijan ga je dal postaviti z ujetimi Judi. Baje je pri strašnem delu poginilo 12.000 ujetnikov. Gradil se je Kolosej po načrtih sužnja Gaudencija, ki je pa v zahvalo v tem istem amfiteatru bil med prvimi vržen zverem, ker je izpovedal vero v Krista.

Kolosej ni več docela ohranjen. Za tri največje rimske palače: Palazzo Venezia, Cancelleria, Palazzo Farnese je dal kamenje. A kljub temu je še vedno ogromen velikanski, podoben mogočnemu gorskemu žrelu, ki je iz osrčja izbljuval morje črne lave.

Dvakrat sem bil v družbi na tem zgodovinskem prostoru. Pričakoval sem za svojo dušo od Koloseja nekega posebnega doživetja, ki ga pa žlobudrava množica vedno odganja. Zato sem želel biti enkrat čisto sam.

Soparen večer je tiščal nad Rimom, ko sem korakal po nekoliko samotni Via del Colosseo. Ponoči je veličastna stavba še silnejša. Kakor nepristopna gorska stena se dviga pred teboj. Tako ga je menda gledal Beda Častiljivi, ko je izgovoril krilatlo prerokbo: Dokler stoji Kolosej, bo stal Rim, in dokler bo stal Rim, bo stal svet.

Skoraj strahotno se dvigajo proti temačnemu nebu orjaški oboki, podobni okostju neizmernega skeleta. Toda česa naj se bojim? Stojim na sveti zemlji, ki je v resnici največja relikvija Rima, ker je pila toliko mučeniške krvi. Svetniki, kakor Karel Boromej, Filip Neri, Benedikt Labre so delali semkaj ponočne obiske in na zemlji kleče premolili cele noči... Lahno drsenje električne železnice onkraj hiš še podčrtava svečano tihoto. Kakor odtrgan in izgubljen delec človeške družbe slonim ob robu arene in zrem po zidinah preko črnovotlenih brazd, kjer so bili nekoč sedeži. Misli se hitro vrste v glavi, se zapletajo v klopčič predstav in razpletajo, dokler ne prevlada čuden privid: Dolge vrste iger in krvi željnih Rimljanov so pobelile galerije. Napovedan je pričetek iger. Oči vseh tisočev so obrnjene na pozornico. Obljubljen je zanimiv spored. Toda arena je še vedno prazna in med gledalci se pojavlja nestrpnost. Ah, sedaj se je nekaj zgnilo. Gladijatorji nastopajo strumnih korakov. Po galerijah zavalovi odobravanje. To bo boj! Šlo bo na življenje in smrt. Razločno doni v presledkih zamolkli krik: Pozdravljen Cezar, idoči v smrt te pozdravljajo!

Vsi so krepkih, mišičastih postav, vajeni meča. Večina so sužnji, vmes so pa tudi vojni ujetniki. Nekatere izmed njih so borilni mojstri urili v bojni umetnosti, da bodo mogli ta trenutek podati tem zanimivejši boj. Mojster je izmed dobrih odbral najboljše, ki bodo znali svoje življenje prodati čim dražje. Dveh stvari namreč ne marajo gledalci: če je boj počasen in len ali pa če je nasprotnik prehitro premagan. Ljubijo pa srdit boj, poln napetih trenutkov in drznih izpadov, kjer usoda dolgo neodločeno niha sem in tja. Opremljeni so na razne načine. Mnogi nosijo s seboj široke mreže. V to mrežo bo skušal zaplesti svojega nasprotnika, ki mu ga določi žreb. Nato ga pa usmrti s kratkim nožem, ki mu tiči za pasom, ali ga pa prebode s kratkimi vilami, ki jih nosi v rokah.

Uvodoma se uprizori boj le na videz, toliko, da se občinstvo umiri in postane pozorno. Tedaj za zadone trobente, znamenje, da se začne krvavi ples. Kakor risi se zakade nasprotni pari v brk. Z mrzlično hitrostjo se skušajo borilci zaplesti v mreže... že je nekaj ujetih in povaljanih v pesek. Še trenutek in kri bo pordečila tla. Gledalci rajajo naslade. Zmagovalci se ozirajo kvišku. Ako občinstvo maha z robcami ali suje s palcem na kvišku, se premagancu podari življenje. Če pa kažejo s palcem nizdol, potem je premagana žrtev usmrčena.

Nastopi nova borilna vrsta z zankami. S čudovito ročnostjo love vrat nasprotnika. Kdor je v zanjki, ta je zadavljen.

Za spremembo nastopijo borilci s težkimi ščiti in kiji ali z lahкими, okroglimi ščiti in kratkimi meči.

Tako se vrši boj za bojem, eno krvavo dejanje sledi drugemu. Nadzorovatelji iger morajo gledati, da je kri vedno več in več in da teče iz čim strašnejših ran. Občinstvo ne sme postati brezbrizno, ampak naj se zabava. Kot prijetna sprememba nastopijo borilci na vozovih in konjih. Kakšen pogled: cele trume so se sprijele in zapletle v strašen klopčič... a ko se redči in krči, zapušča v pesku krvave sledove. Šasoma pokrije kri sploh celo bojišče in žehiti zagatno v pripekajočem solncu, — publika pa blazni v nasladi in s široko odprtimi nosnicami prestrega jeked vzduh sveže prelite krvi.

Kratek odmor. V areno se usuje trop sužnjev z zagnjenimi obrazi ali z maskami podzemeljskih bogov. Nosijo velike košare svežega peska, ki ga hitro posujejo preko cele arene. Drugi vlačijo z dolgimi rovnicami mrlične s pozornice. Če jim je kdo sumljiv in se jim zdi, da smrt le hlina, ga poskusijo z žarečim železom.

Preden se občinstvo zbere in zopet umiri na svojih prostorih, nekaj nedolžne šale, da bo nasprotje k temu, kar ima priti, tem večje. Privedejo velikanske slone, ki plešejo po taktu godbe, tolčejo na boben ali pa z dolgim, gibljivim rilcem rišejo črke v pesek. Ukročenega leva spuste nad zajca, ki ga ulovi in nese v žrelu varno svojemu gospodarju, ne da bi mu strl koščico. Medved prikoraca in smešno poganja svoje zavaljeno truplo za veliko, rdečo žogo...

Pa le nekaj trenutkov in krvi željnemu občinstvu se nudi ves drugačen prizor. Iz podzemskih ječ privedejo tiste, ki so obsojeni na zver. Trumoma jih privedejo in razpostavijo po pesku: device, starce, otroke... Christiani! gre kakor vihta med gledalci. Uboge žrtve, ki so tedne in mesece preživeli v stradežu, v mučenju in ranah, po temnih smrdečih ječah, mezečih mokrote in golazni. Zato jih slepi sedaj jarka luč dneva, ali pa gledajo že onstran mej življenja. Mirni so, krotki, udano in hrepeneče čakajo konca, da bi bili razvezani življenja in združeni s Kristusom. Nekatere vežejo h kolom, nekatere pribijajo na križ — — —

Zverine renče v kletkah, občinstvo topota in besni nestrpnosti. Kristijani so mirni in molijo, komaj se ozre kdo na razburkano množico, ki zahteva njihovo smrt. So med njimi tudi njihovi bratje, ki trepetajočih sre čakajo njihovega poveličanja. Se malo dni in sledili jim bodo — — —

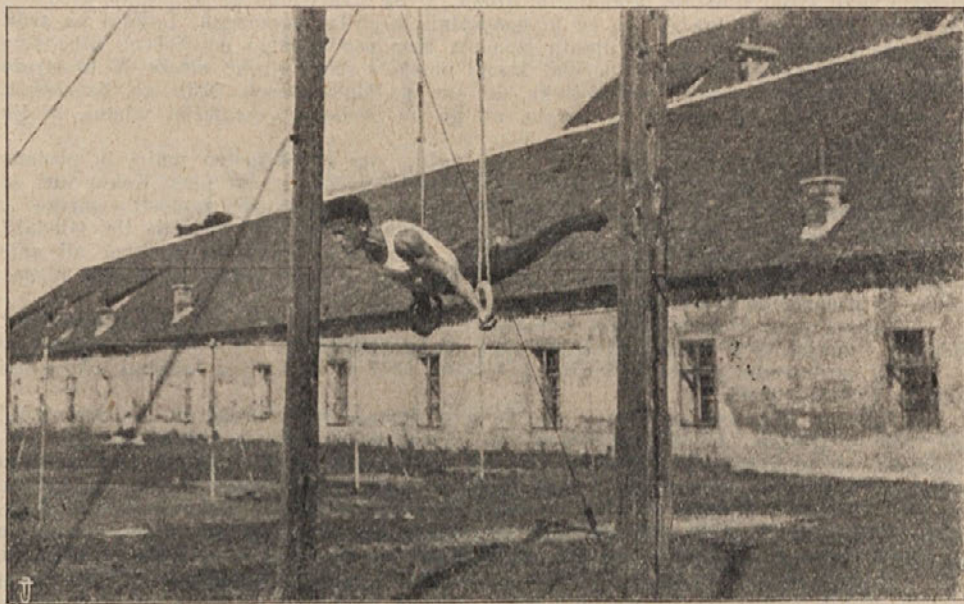
Kratki, rezki kriki sproščenih zveri in že so na svojih žrtvah. Boj navadno ni dolg, žival je bolj usmiljena kot ljudje. Množice rajajo veselja. Komaj kdo zapazi, kako se tu in tam dvigne s sedeža tih gledalec, si zakriva obraz, da se ne vidijo solze. Mogoče brat, sin, oče enega tistih, ki so pravkar s krvjo zapisali vero v Krista.

Enake igre so radi uprizarjali zvečer in v ponočnih urah. Tedaj so poskrbela za razsvetljava živa telesa kristjanov, zavita v slamo in smolo. Križ ob križu so postavili ob robu arene. Ječanje mučencev, prasket ognja in njegova žalostna rdeča luč je potem še bolj omamljala in naslajala živinsko naravo zdivjanih gledalcev.

— Drug privid, več kot 1000 let pozneje. Sredi koloseja stoji velik križ, okrog ob obronku pa štirinajst postaj križevega pota. Vloge so zamenjane. Arena je polna gledalcev, igralci pa nastopajo na svodih. Predočujejo prizore iz Kristusovega življenja. Na zidovju so postavili iz lesa Jeruzalem, Betanijo, Oljsko goro in Golgoto, Brdsko trpljenje Kristusovo predstavljajo in njegovo zadnje pot z Oljske gore na Golgoto.

Pozneje so križ še večkrat odstranili in ga nadomestili s čim drugim, a ga vedno znova postavili. Tako so ga podrli tudi leta 1870., — a ravno v dneh, ko smo bili mi v Rimu, so polagali temelj, da postavijo novega in lepšega — — —

Tako je šlo in pojde vedno v zgodovini: Križ vedno znova zmaga, a vedno le po trpljenju. Tudi to je doživetje Koloseja, kjer se naučiš v eni uri več zgodovine, kot desetletja iz knjig. (Dalje.)

Priprave za rimske tekme: Prosta razovka v opori (br. Hvale).

Doma.

Čas tekem se približuje.

Orli v K. so znani daleč naokrog kot navdušena fantovska četa, ki se zaveda svoje naloge in jo tudi vztrajno skuša dosegati. Njihovo delo se že dobro pozna, čeprav odsek obstoji šele nekaj let. Najbolj poštene in ugledne fantje so zraven. Njihov vpliv je spremenil fantovsko življenje na vasi, sirovost in razgrajanje se umikata. Pri prosvetnem društvu bi brez Orlov ne bilo tako živahnega dela. Tudi v odboru hranilnice sta že dva starejša Orla. Mislijo tudi na to, da bi ustanovili Marijino družbo fantov, drugi so bolj za Apostolstvo mož, vsi pa se zavedajo, da mora Orel težiti za tem, da postaja v verskem in nravnem oziru vedno bolj globok in delaven. Prešinja jih zavest, da morajo *t e k m o v a t i* med seboj in z vsemi drugimi fanti v poštenem fantovskem življenju, v izobrazbi in delu. Zato tudi vsako priporočilo, navodilo ali ukaz srenje, okrožja ali centrale sprejmejo z zanimanjem, ga premislijo, skušajo izvršiti in ne postanejo malodušni, če se jim zdi težko ali če ne dosežejo takoj velikih in vidnih uspehov. Pa tudi od njih izide marsikatera dobra misel na centralo.

Če sodelujejo pri raznih društvih, pa se prav dobro zavedajo, da je zanje kot Orle odsek ognjišče in središče in da se v njem vzgajajo in izobrazujejo za bodoče delo. Telovadba in fantovski sestanki se redno vršijo, udeležba je navadno polna. Na fantovskih sestankih se razlega orlovska in slovenska pesem, se čita skupno kak sestavek iz »Mladosti«, navodila iz »Odbornika«, vršijo se neprisiljeni razgovori o splošnih dnevnih dogodkih, o globokejših vprašanjih. Letos so sestanki seveda v prvi vrsti posvečeni pripravi za prosvetne tekme in telovadni večeri vajam telovadnih tekem. Ali se jih bodo udeležili? Še na misel jim ni prišlo, da bi se jih ne. Morebiti jih bo par izostalo, na vsak način pa hočejo biti častno zastopani. Lansko leto so si priborili malo diplomo, letos nočejo zaostati, ampak napredovati.

Zato so pri fantovskih sestankih tako točni. Zato vzame tolikrat zvečer ali pa v nedeljo čez dan vsak član knjižico »Socialno vprašanje« v roke in počasi čita vprašanja. Petnajst fantov prihaja vsako sredo v dvorano Doma. Prijetno je biti pri njih. Imajo pa tudi za predsednika Logarjevega Jožeta, ki je ves navdušen za orlovske načrte in neutrudljiv pri delu za življenje odseka. »Fantje,« jim pravi, »pri tekmah ne smemo zaostati. Zato se korajžno in vztrajno pripravljajmo!« In začne se čitanje »Socialnega vprašanja«, vsak ima knjižico v rokah, saj jo je že doma pregledoval. Eden bere pojasnila k socialnemu vprašanju iz »Orlovskega odbornika«. Potem je razgovor, vpraševanje o bolj težkih izrazih ali neznanih vprašanjih, pa ne kar navzkrižem, brez reda, ampak ves razgovor se suče okrog predmeta. Kmetski sinovi so, nekaj je tudi delavcev med njimi. Brat Strnadov Janez pripoveduje, kar je bral o razmerah kmetskega stanu v prejšnjih časih, Kamnarjev Miha o težavah naših časov. Tretji zopet kaj doda, bil je po svetu in ne z zaprtimi očmi. Potem govore o društvih, za drugih itd., saj imajo zglede doma v vasi.

Hitro mine ura. »Za danes bo dosti,« zaključí razgovor brat predsednik. »Moramo pa si še ogledati nekatere točke spremenjenega tekmovalnega reda. Razgovorimo se o eni važni. Splošne članske tekme se vrše za vse odseke istega okrožja na isti dan in istem kraju do konca aprila. Mi gremo torej letos na V. Lansko leto smo imeli veliko bližje v P., letos bo treba iti tri ure daleč. Mislim, da se ne bomo pota ustrašili. Kako to napravimo?«

Kuharjev Tone se oglasi: »Ali bi ne bilo mogoče doseči pri centrali, da ostane po starem. Vseeno je skoro predaleč. Saj bi, mislim, več članov prišlo.«

V dvorani se je čulo rahlo pritrjevanje nekaterih fantov. Brat predsednik odgovarja: »Res je, kar pravi Tone, precej daleč je na V. A mislim, da je za tekme kakor so v načrtu, boljše tako, kakor je letos določeno. Okrožne tekme imamo. Zato je najbolje, če je celo okrožje skupaj. Tembolj se res pregleda napredek okrožja, čim več je tekmovalcev s k u p a j. V načrtu je tudi na koncu prireditve ali manifestacija vseh odsekov okrožja. Pa je veliko lepše, če nas pride sto skupaj kakor pa samo petdeset. Našo samozavest bo to dvignilo. Dobra prilika je tudi, da se spoznamo z brati oddaljenejših odsekov. Sicer pa je tudi tako urejeno, da ne zamudimo več kakor en dan. Gremo pa skupno in skupno se vrnemo. Tone, pri vas imajo dobre konje. Ali bi govoril z očetom, da dovoli napreči in se potegnemo na V. Z vozom bomo lahko napravili pot.« — »Bom govoril,« pravi Tone, ki se mu je začela zdeti misel, da pridejo tekmovalci celega okrožja na V., že kar dobra.

Taki so Orli odseka v K. in tako se porazgovore med seboj. Res so fest fantje! Kaj pa drugod? Fantje, ali se zavedamo dolžnosti? Hitimo s pripravami tudi mi! Samo par tednov imamo še. Lani nismo bili zadnji, letos bodimo med prvimi! Bog živi!

Letošnji tabor na Stadionu.

Dne 3. julija t. l. se vrši na ljubljanskem Orlovskem stadionu večji nastop, ki je obvezen za kranjsko, ljubljansko in novomeško orlovsko ekspozičuro. Torej bo nastopila skoraj vsa bivša kranjska dežela. Večja prireditve je za našo organizacijo letos nujno potrebna, ker bodo minula že štiri leta, odkar smo se zadnjič sešli v Ljubljani. Pa ne samo to. Od časa do časa moramo tudi pregledati naše vrste v večjem obsegu, da se s tem neprisiljeno pripravljamo za nastop vsega slovenskega orlovstva, kar se ima, kakor znano, kmalu zgoditi. Pa tudi našim prijateljem in neprijateljem moramo pokazati, koliko nas je in kaj smo se od zadnjega nastopa naučili.

Da bomo pa izvedli svoj nastop vsestransko zadovoljivo, je potrebno, da se vsi telovadci še v tem času, ki nas loči od prireditve, resno poprimejo dela in da vsi pridno vadijo in pilijo predvsem redovne in proste vaje. Kajti pri velikih nastopih, kjer nastopa več sto telovadcev, so ravno redovne in proste vaje najefektnjši del vzporeda. To pa seveda le tedaj, kadar jih telovadci strumno in skladno izvajajo, kar se zgodi le po pridni in vztrajni vaji. Zato mora biti geslo vsakega načelnika: ne nehati vaditi svojih telovadcev toliko časa, dokler sleherni telovadec ne bo izvajal redovnih vaj kar najstrumnejše in dokler ne bo kar najpopolnejše skladnosti v prostih vajah. Geslo slehernega telovadca pa bodi: vadi, pili in gladi, da bodo vsi gibi redovnih in prostih vaj popolnoma pravilno in strumno izvedeni. In nikdar naj ne bo dovolj dovršenosti v vaših gibih, vedno mislite, da je še premalo.

Prireditve je zamišljena kot celodnevna. Da bodo člani o prireditvi že sedaj nekoliko informirani, naj sledi v kratkih obrisih vzpored dneva.

Od doma bo treba iti s prvim vlakom, da bodo vsi do 8. ure v Ljubljani. Pri tem pa je opozoriti na to, naj vsakdo skrbno pazi, da bo na kolodvoru, pri vstopu in izstopu iz vlakov kakor tudi med vožnjo kar največji red in disciplina. Tozadevno dobe odseki potrebna navodila v posebnem članku v »Mladosti« in potom okrožnic. Tudi glede prevoza telovadnih oblek slede posebna navodila. Pri izstopu iz vlaka se hitro formirajo vsi člani in članice, ki pridejo z dotičnim vlakom, ter v štiristopih korakajo pred Ljudski dom na zbirališče. Člani pa oddajo takoj na kolodvoru določenim rediteljem telovadne obleke. Važno je to, da bodo morali vsi, ki se pripeljejo z dolenskim vlakom, izstopiti na dolenskem kolodvoru, na kar vse Dolenjce izrečno opozarjamo.

Od 7.—8. ure je zbirališče v ulicah okrog Ljudskega doma. Nato je ob 8 odhod na Stadion, kjer bo tudi skupna služba božja. Glede formacije spreveda bo sledilo posebno navodilo. Pevci bodo korakali skupaj, ker bomó v sprevodu tudi peli. Zato naj pevci pridno vadijo pesmi, ki so v orlovski pesmarici. Trobentači na plan! Razume se, da bodo smeli trobiti le izvežbani trobentaški zbori. Zatorej naj trobentači, ki niso dodeljeni kakemu zboru ali ki slabo trobijo, pustijo rogove doma.

Ob 9 se vrši na Stadionu sv. maša, pri kateri svira godba. Od 10 do pol 1 je nato skušnja za nastop. Od pol 1 do pol 3 je odmor in istotam kosilo, vmes pa bo promenadni koncert. Opozarjamo, da bodo morali ostati na Stadionu pri kosilu vsi telovadski udeleženci in da se tu ne bo delalo nikakih izjem. To je nujno potrebno, da se telovadci in telovadkinje ne bodo po nepotrebnem utrujali — posebno, če bo vroče — z iskanjem kosil, radi česar bi zelo trpel nastop. Da bo vsakdo zadovoljen, bo preskrbljeno ceno in dobro kosilo in tudi brezalkoholne pijače bodo na razpolago. Radi krajšega časa bo pa obenem koncert godbe. Ob pol 3 je na določenem prostoru zbirališče telovadcev in telovadkinj za nastop. Ob pol 4 bo pa javen nastop, ki bo obsegal sledeče točke:

1. Članice: Rajalni pohod in proste vaje za l. 1926.
2. Člani: Orodje: drog, bradlja, krogi, konj.
3. Člani: Lahka atletika: skok ob paliči, metanje diska in kopja ter teki.
4. Članice: Vaje s kijl.
5. Člani: Rajalni pohod in proste vaje za l. 1927.

Približno ob 5 je konec.

Za slučaj dežja se bo prireditve vseeno vršila in sicer s to izpremembo, da bo sv. maša v cerkvi sv. Jožefa, sprevod in skušnja se izvršita, kosilo bo v vojašnici, pri javnem nastopu pa odpadeta orodna telovadba in lahka atletika. Nastop se tako kmalu završi, da bodo vsi udeleženci lahko pravočasno prišli na večerne vlake.

To bo torej naša letošnja prireditve! Sedaj pa s podvojeno silo na delo, da bo uspeh zagotovljen!

Po svetu okrog.

Telovadba.

Zrelostni izpit iz telovadbe bodo morali napraviti dijaki srednjih šol na Pruskem. Po naredbi pruskega ministrstva za šolske zadeve je obvezna taka skušnja iz telovadbe za vse dijaštvo na vseh srednjih šolah. Skušnja je skušnja posameznikov in obsega navadne oblike telovadnih vaj v šoli; dijaki n. pr. bodo morali napraviti izpit iz telovadbe, lahke atletike in telovadnih iger. — Naredba izrečno pripominja, da ni smatrati teh skušenj za kako tekmovanje ali prireditve; pri ocenjevanju je treba gledati ne le na dejansko praktičnost, temveč tudi na tehnično proizvajanje, na telesno obvladanje in njegovo zadržo. V izpričevalu morajo biti posebej označene tudi zmognosti za načelovanje in telesne sposobnosti.

2. delavska olimpijada soc. demokratiških telovadnih društev na Češkem se bo vršila letos v Pragi v dneh 26. junija in 2. do 6. julija. Menijo, da se je bo udeležilo kakih 80.000 oseb poleg praških domačinov. Telovadni prostor bo na Strahovski planoti, na kraju, kjer se je vršil lansko leto sokolski zlet. Ves telovadni prostor bo obsegal 32.000

kvadratnih metrov (160 × 200 m); naenkra bo lahko nastopilo 10.000 telovadcev. Ob robu telovadnega prostora je 700 m dolga proga za tek in prostor za orodje in opremo v ploščini 9600 m². Pripravljenih bo na tribunah in v neposrednji bližini 80.000 stojišč in 20.000 sedežev. — Otvorjena je bila olimpijada že 5. in 6. februarja z zimskosportnim, tekmovanji v Tonnwaldu na severnem Češkem.

Vsakeletni občni zbor mednarodne unije kat. telovadnih zvez (UIOCEP: Union internationale...) se je vršil 20. februarja tega leta v Parizu, kjer se nahaja tajništvo te unije. V tej uniji je včlanjena tudi Jugoslov. orlovska zveza in Češkoslovaški Oreč. Med drugimi točkami dnevnega reda je bilo tudi poročilo ital. tel. zveze o odgodenih mednarodnih tekmah v Rimu prošlo jesen, določitev mednarodnih tekem za l. 1927. in sprejem nemške kat. organizacije »Deutsche Jugendkraft« v unijo.

Italijanski fašisti in telovadba. Skrb za telesno vzgojo polagajo na mladino od 7. do izpolnjenega 14. leta. Za otroke v tej starosti morajo biti ponekod ustanovljene na vseh šolah fašistovske telovadne organizacije »Ba-

lilac; za starejše pa mora biti v vsakem mestu društvo »Avantguarda«, ki je tudi fašistovsko ali vsaj pod fašistovskim vodstvom (načelnik mora biti vedno fašist, član narodne milice).

Sport.

Po zgledu drugih držav so začeli tudi Rusi graditi stadione itd. V Kijevu bodo napravili veliko sportno palačo, s stadionom, s šolo za telesno vzgojo in s knjižnico, v kateri boš dobil vso sporta se tičečo literaturo.

V Mojstrani na Gorenjskem so priredili tekme v smučkemu skakanju. Prvi je bil že zadnjič omenjeni Joško Janša, s skokom 18½ m; skok sicer ni poseben, a je bilo vreme zelo neugodno in tla preveč razmočena. — Mladi Norvežan Ruud je skočil na novo zgrajeni skalalnici gori na Norveškem 72 metrov daleč. — Oni štirje Rusi, ki so smučali iz Moskve v Oslo, so dobili posnemavce, na Francoskem. Sicer ti ne bodo smučali na 2000 km, na 800 pa le. — V Oslo na Norveškem so drsali v zadnji številki omenjeni štiri Rusi še enkrat; njih čas je bil skoraj isti kot svetovni rekordi in

dosti boljši kot čas, ki so ga dosegli kmalu nato norveški in finski drsavci v Tammersforsu na Finskem, kjer so se vršile tekme za svetovno prvenstvo. V teh tekmah je zmagal 21 letni Norvežan Evensen, drugi je bil Finec Thunberg. — Prvenstvo v umetnem drsanju dam v Oslo si je priborila 13-letna Norvežanka Sonja Henie, pred gospo Jarosz-Szabo; sodba je bila pristranska. — V Evropo so prišli Kanadci in so igrali svojo narodno igro hockey na ledu. Velikanska je njih premoč; Svede so premagali v več igrah v razmerju 63:7, Nemce, Čehe, Avstrijce in Svicarje pa 63:0, skupaj 126:7. Pa bi bili lahko še več točk napravili, če bi bili hoteli. To so pa res mojstri.

Nogometna borba med Čehi in Italijani v Milanu se je končala ob navzočnosti 36.000 gledavcev neodločno 2:2. Sodnik Braun je dejal, da je bila to najlepša igra, kar jih je on sploh videl. — V glavnem mestu Argentine Buenos Aires sta se borila vodilna dva kluba za prvenstvo. Po odmoru je vdrlo občinstvo, ki mu nekaj ni bilo všeč, na igrišče in je zapodilo igravce in sodnika v kabine. Poklicali so na pomoč policije na konjih, ki je imela celo uro dosti dela, preden je spravila vročekrvneže z igrišča ven.

IZ KRAJA ————— V KRAJ

Solčava.

Medsebojno spoznanje je prvi korak ljubezni in prijateljstva — zato se naj odseki in Orli oglašamo v »Mladosti«, da se bomo spoznali in vzljubili, kot člani ene velike družine. Torej tukaj smo tudi mi Orli Solčavčani. Ni nas veliko in daleč smo od vseh. Upali smo, da bodo za nami kmalu zrastle fantje iz Luč in Ljubnega v Orle, toda ni pravega ozračja. Imamo dve fantovski organizaciji: Orle in Marijino družbo. Ni treba povedati, da smo vsi fantje-Orli tudi pri slednji. Zato imamo tudi vsak mesec dvojne sestanke — cerkvene in izvincerkvene, orlovske. Vsako prvo nedeljo imamo skupno sv. spoved in sv. obhajilo s cerkvenim sestankom, ki je ali kar v cerkvi ali v naši sobi v kaplaniji. Lepo nas je videti — in prijetno je, kadar se zbere 55 fantov-družbenikov pri obhajilni mizi! Toda, ali mislite, da k orlovskim sestankom nobenega ni? Res nas je pravih Orlov samo 12, toda k fantovskim sestankom pridejo vedno tudi kongreganisti, ker tudi tem je potrebno, da se seznanijo s socialnim, vprašanjem in kako se kaj svet tam zunaj suče. — Imeli smo tudi lastno akademijo, t. j. brez Orlic, katere so jo imele za sebe, s telovadnimi (članske in rokoborbne, naraščajške in skupinske vaje) in pevskimi (»Vsi Orli smo«, »V hribih se dela dan«, »Mati ziblje«, moški zbor, 12 pevcev) točkami. A tudi govorniki so nastopali. »Zakaj fantovski sestanki«, govor proti in za »Orle«. Vmes je sviral tamburaški zbor. Tudi nastop na pro-

stem s celo orlovsko družino se je dobro obnesel, samo občinstva je vsekdar premalo. Lansko leto je prvič nastopila tudi fantovska godba na pihala, ki je jako dobro spremljala telovadne vaje. Tudi na srenjsko prirediteljsmo šli. Bila je na Rečici. 58 fantov in deklet na petih okrašenih vozovih! To je bil pogled! »Ali nas gorjance vidite?« smo si govorili. Toda kmalu nas je potrla. Prihrula je tista strašna povodenj v jeseni! Raztrgalo nam je cesto in dobesedno odneslo naš ponos, naše orlovsko telovadišče. Ravna in s peskom posuta tla so postala vodna struga, močna ograja iz desk, baraka s kegljiščem, je splavala po vodi, brez sledu je izginil stadion. Zelo nas je udarilo. A strlo nas ni! »Napravimo si novega,« smo rekli in sklenili, da naprosimo g. župnika za prostor. Neverjetno! Dobili smo ga, še večji in solnnejši je. Toda prostor bo treba zravhati, posuti, ograditi itd. vse na novo postaviti. In drog in bradlja! In kegljišče in baraka. Tega pa že ne bo mogoče. Pri nas smo ubogli. Toda mora iti! »Kaj pa z loterijo?« je opomnil br. načelnik, ko smo sejali. In obveljala je njegova. Kmalu pošljemo, če nas bratje ne boste zavrgli, srečke naše loterije na vse odseke v prodajo po 5 Din eno. Brat urednik! nikar ne črtaj s svojim stroгим peresom teh vrstic! Posebno zadnjih ne! Raje jih malo podčrtaj, da bo oko obviselo. — Kako bomo 27. februarja sv. Stanislava proslavili, poročamo prihodnjic! — Bog živi! —

Blagajnik.

Orlovska pisma.

Dragi Joško!

Vsa naša pozornost je posvečena materinemu dnevu, od katerega nas loči le še nekaj dni. Jaz osebno bi želel, da bi bil vsak mesec en dan posvečen spominu naših zlatih mater. Če sem Ti zadnjič pisal, kako globoko posega v življenje vsakega novorojenega človeka rod, iz katerega izhaja, moram danes takoj pristaviti, da je vzgoja drugi, malodane enakovreden činitelj, ki odloča usodo pokolenja. Mar naj Ti to še dokazujem? Zgodovina nam pripoveduje o premnogih, ki so bili imenitnega, zdravega rodu, pa so v drugem, tretjem rodu propadli, — a poznamo druge, katere je dobra vzgoja iz nizkih, razvrenih razmer dvignila, da so zavzeli odlično stopnjo v človeški družbi.

Mučna je zares dedne obremenjenosti, — a nikoli ne smemo izgubiti vere v prenovljenje. Dedujemo slabe, dedujemo pa tudi dobre življenske sile. Večkrat se skozi cela pokolenja deduje zaklad velikih zmognosti in energij, ki pa ostane neizrabljen, dokler ne pride umna, večša roka, ki speče sile vzbudi k delovnemu življenju. To je delo vzgoje. Iščočasno pa dobra vzgoja skrbno čuje, obrezuje in pobija vsa slaba, bolesta nagibnja in prirojene zlokobne nagone, da se ne morejo razviti, odtegne se jim vsako udejstvovanje, da ostanejo kakor v kali zamorjeni in zapečateni. Opazujemo še več: celo ljudje, ki so se zdeli po svoji žalostni duševni in telesni dediščini že zapisani propalosti, se v dobrih, ljubečih rokah nenadno prerode k novemu življenju.

Če smo torej poslali nekaj v življenje, moramo za Bogom biti hvaležni najprej naši materi, v čigar rokah je v pretežni večini bila naša vzgoja. Kot dolžno hvaležnost vrlinam in čednostim svoje matere bi moral vsak fant skrbeti, da to dediščino nepokvarjeno izroči svojemu potomstvu. V svoji bodoči nevesti bi moral gledati ne le telesno mater svojih otrok, temveč tudi vzgojiteljico novega pokolenja.

Prvo osnovno potože novorojenčermu značajo daje materin značaj. Mati vzgaja že tedaj, ko nosi klico novega življenja še pod srcem. Njena jeza, sovraštvo, togota, strastnost, žalost, potrlost, — vse bo našlo odmer v snujočem se življenju. A pravilno se bodo odžarjale v detetu lepe, plemenite, globoko religiozne misli, sveta, v molitvi posvečena, vsa k Bogu nagnjena duša.

Če trdijo življenjeslovci, da se prirojene telesni pomanjkljivosti rada pridruži še duševna manjvrednost, imamo obratno neštelo skušenj, da je marsikatero cvetoče in neoporečno dekle takega značaja, ki jo prav nič ne priporoča za vzgojiteljico in življensko družico.

Naj sledi primer: Fantu ugaja vesela, koketna, lahkoživa vrtlavka, ki jo je sam smeh in brezskrbno uživanje. In on modruje v svojem srcu: mladost je radost,časoma se bo vnesla. Mogoče! Mogoče je pa tudi, da se bo materina mladostna preobjnost in prešerna volja v potomcih izobličila v brezskrbne veseljake, zapravljavce, nepoštene in neresne ljudi, ki nikakor ne bodo kos življenskim nalogam. Nihče ne more dati, česar nima. Kako naj mlada mati odkrije otroku globoko, resno tajnost življenja, ko je sama vedno vsa pri vrhu.

V tej zvezi naj omenim takoj ženitve mladostnikov. Ne označujem s tem izrazom le onih, ki še niso telesno dozoreli, ampak zlasti tiste, ki duševno še niso dorasli zakonu. Res da izjemoma tuhtam nastanejo take družinske prilike, ki silijo v predčasni zakon, a kolikor se zakoni mladostnikov sklepajo brez stvarne potrebe, zgolj iz poželjivosti, mehkužja, ker se jim zdi obeladanje pretežko, ali iz dolgočasia, nezadovoljivosti s samim seboj in drugih vzrokov, ki bi nikdar ne smeli biti vzroki. Zakonski mož postane tako fant, ki pa ni imel še nikdar prilike, da bi se izkazal moža z utrjenim značajem; in si izčistil in pojeklenil voljo v boju z najhujšimi strastmi, ni doprinesel dokaza za svoje moštvo. Edina preizkušnja, ki se mu je nudila, je mogoče bilo njegovo razmerje do izvoljenke, a še v tej je žalostno odpovedal in le spričal, da se ne zna premagati. Naj je vedno manj deklet, ki bi od svojega fanta zahtevale vsaj ta dokaz moči in viševta! — Tako postanejo zakonske žene dekleta, ki niso najmanj skusile resnost življenja, katerih glavno mladostno opravilo je bilo razkazovanje toalet, veseljačenje, ples in sanjarjenje o ženinu. Zato pa so to žene mačice — igračice! Sam presodi, bo li izšel iz njih zdrav, duševno utrjen, borben rod!

Posebno pozornost zaslužijo zato hčerke edinke. Za zakon so vedno dvomljive vrednosti, ker kažejo na eni strani ali bolehnost staršev in njih izumirajoči rod ali na njihovo veliko sebičnost, ki se je branila truda, skrbi in žrtve za več otrok. Po drugi strani so pa take edinke premnogokrat silno razvajene. Večjo doto, ki jo prinesejo k hiši, tem prej zapravijo, ker so vajene, da je vsa pozornost neprestano nanje osredotočena, zahtevajo, da se jim izpolni vsaka želja, da vse služi in streže njihovim kapricam.

Naj naredimo, kar piše tozaderni zdravnik-strokovnjak: Brez stroge vzgoje in globlje življenske izkušnje je poedini otrok telesno in duševno slabjši in navadno v razvoju zaostaja, razven če je bilo več otrok in so drugi pomrli v sled nepodedovanih boleznih.

Takšna razmazana edinka hoče videti moža vedno v pozi oboževalca in svojega molilca, ki ji mora vse muhe izpolniti, drugače gorje! Dela ne pozna, valja se v svoji lenobi in ima smisel kvečjemu, da nastopa kot neumna modna lutka, nima pa smisla, da podpira moža kot lovarišča njegovca v težki življenski borbi. — Taka nevesta pripravi možu pekel v hiši, ne pa da bi mu tri ogle pri hiši podpirala.

Enako težko je življenje ob strani ženske, ki nima čuta za snažnost in čistost v hiši. V očeh sosedov in vaščanov je ponižana taka družina, zanikerni, nemarni otroci so drugim otrokom tarča posmeha in izzivanja. V otroško dušo se naseli čul manjvrednosti in zavest, da ga drugi ne marajo, kar vzbuja mrko zavist in sovražnost. Tisti hip se je rodil opozicijski človeški družbi in tak bo ostal vse dni.

Zato si pred zakonom ogled nevestin dom in njene domače. Če vidiš, da njeni mlajši bratci in sestrice hodijo v šolo strgani, zamazani, neumiti, da je po hiši nepočejeno in neumito, da je sploh kolišče nesnage, ki se le za Tvoj obisk umetno prikriva, potem bodi le prepričan, da bo kot žena in mati še vse bolj zanikerna.

Bistveni predpogoj zakonske sreče pa je in ostane harmonija duš. Vse kar sem tu navedel, pripravlja sicer soglasje in učvrstuje, vendar mora biti še nekaj več, kar presega hladno računajoči razum in kar doume samo srce. Zakonca mora družiti ljubezen. Ne zgolj trenutno, čutno nagnjenje, ampak globoka in plemenita ljubezen, ki ne misli nase, ampak zgolj na ljubljene, ki ne išče zase ugodja in naslade, temveč naklada dragemu na ljubo sebi odpovedi in žrtve. V resnični ljubezni se izpopolnita in usocršita dve srci in dve duši v harmonično enoto, v kateri posameznik preneha s samolastnim življenjem in biva le še kot sestavina ljubljene. Ta vez je neminljiva, ker ne družijo le dveh teles, ampak trajno objemlje dve duši, sega do groba in se razteza in nadaljuje tudi onkraj smrtnih senc. Tako boš razumel, zakaj ljubečima zakoncema ob srebrni ali celo zlati poroki žari prav tako mirno in vdano oko za zakonskega druga, kakor lakrat, ko sta stopila prvič pred poročni oltar.

To je osnova in jedro zakona in sicer po katoliškem pojmovanju, kateremu lebdijo pred očmi kot zgled zakonske ljubezni zveza med Kristusom in cerkvi, ki zajema nagibe za medsebojno ljubezen iz skrivnostnega življenja sv. Trojice, ki je trojna a v neskončni ljubezni edina, in končno iz nedoumne žrtve ljubezni, ki jo je doprinesel Bog Sin s tem, da je samega sebe žrtvoval in zatajil, da bi postal nam enak in se mogel tako neprestano združevati z nami kot vsakdanja hrana. Globoko duhovno torej je katoliško pojmovanje o zakonu, kateremu je Kristus podelil celo zakramentalni značaj. Scarim Te torej pred nekimi neresnimi trditvami gotovih ljudi, ki mislijo, da so bolj duhovni kot cerkev, kateri očilajo, da smatra zakon zgolj za napravo, v kateri je dopustno in smotreno urejeno telesno udejstvovanje. Na tako nizko stopnjo bi zakon le rad ponižal spolni materijalizem, ki zasleduje le golo čutno uživanje, kar pa bije v obraz vsakemu človeškemu dostojanstvu.

Govorjenje enih in drugih meri kajpada čisto nekam drugam. Oboji smatrajo cerkveno zahtevo po neločljivosti zakona za neke vrste nasilje nad človeško svobodo. Toda, ko bi se zakoni bolj premišljeno sklepali, bi bilo v njih mnogo več ljubezni in vsakemu bi se zdela tudi s tega vidika — da drugih ne omenjam — neločljivost zakona kot nekaj nadse naravnega in nujnega.

Ljubezen sereda mnogo predpostavlja, predvsem globoko medsebojno spoštovanje. Mladi mož mora zreti v svoji izvoljenki plemenito, deviško bitje, ki bo s svojo čisto dušo posvetila njegovo družinsko ognjišče, in dekle mora biti prepričana, da je njen izvoljenec mož od nog do glave, utrjen krščanski značaj. Zopet prideva do zaključka, da je za pravo trajno ljubezen odločilnega pomena neomadeževano predzakonsko življenje. Veliko zakonov se sploh izjalovi vsled pomanjkanja samoclade zaročencev, čeprav se namerava s tem zvezo še pospešiti, kajti, če je dekle plemenito in dobro vzgojeno, jo docela odbije ženin, ki na sirov način izda svojo počutnost. Nizkotnost in umazano mišljenje mrzijo čiste duše, to je le paša pokvarjenih src. Pripeti se tudi obratno, da fant prekine zveze z dekletom, ki se je izkazala prešibka, premalo ponosna na svojo žensko čast in neomadeževano dekelstvo. Dasi to godi njegovim strastem, se v srcu vendarle vzbujajo pomisleki in nezaupanje. Resen moški značaj pa odbija vsako tozadevno pomanjkanje rahločutnosti. Kdor pa sledi slepi strasli, ta bo tudi navadno dobil žensko, ki bo trenutno prijala straslem, a strašno bo razočaranje, ko bo čez čas pomislil, da je s takim bitljem združil svojo lastno usodo — za vedno.

Vsekakor važen činitelj medsebojnega razumevanja je soglasje v svetovnem naziranju. To je jako važna stvar in je že s stališča zakonske sreče, — brez ozira na cerkveno prepoved — odsvetovali mešane zakone (zakone med pripadniki dveh različnih verstev). Golovo je najboljšje, da sta oba, ženin in nevesta, krščansko vzgojena, poštenih družin, ki temelje na verskem prepričanju. Vera posvečuje zakon, ga tudi v najhujših preizkušnjah ohranja nerazdružnega in svetega, v živi veri črpala zakonca moč, da vztrajata v najtežjih vikorjih. Kjer ni vere, tam se dobro vozi le, dokler zakonski voz ne zadene na težave. Čim pa se pojavijo neprilike, se oglati že tudi nestrpnost, naravni nagibi odpovedo in ker ni nadnaravnih, gredo pola narazen...

Vzgoja otrok je pretežno delo in skrb matere. Kolik blagoslov, če malčku že mama vcepi strah pred grehom in ljubezen do Boga, če otrok že na materinem naročju dobi pouk o glavnih verskih resnicah. V tem je versko doživetje, ki ga nikoli več ne more zbrisati iz duše. Pomislimo nazaj: ali ni materin pouk in njen zgled odločil smeri, našemu življenju? Narod je zdrav in kreposten, če ima dobre matere in če je naše ljudstvo še povečini dobro in verno, gre hvata našim zlatim, globoko vernim materam.

Se tedaj, če se na vse misli in vse pretehta, se večkrat zgodi, da izbira le ni bila dobra. Kdor lovi ženo, lovi bridkost, pravi slavni poljski pisatelj Sienkiewicz. Kako je šele tam, kjer se postopa na sledeči način: Pred tedni naletim v vlaku na znanca izza vojaške službe. Dolgo se že nisva videla. »Oho, poročen,« se začudim, ko vidim poročni prstan na roki. »Da, da, že šliri teta... A daj, da ti nekaj zaupam. Zelo nesrečno sem poročen.« — Postal je zaupljiv in pojasnil: »Veš, kako sva se spoznala? Pridem neke nedelje v U. pa mi povedo, da je popoldne v družtvcu predstava. Ker sem utegnil, stopim še jaz k prireditvi. V glavni ulogi je igrala ona. Bila mi je všeč, iskal sem slikov... in kaj bi pravil: v treh tednih sva bila mož in žena. Ha, rekord ljubezni, kaj? No, pa bo tudi skoraj rekord z mojimi križi. Prvič, ne pride žena ven iz bolezni. Sploh nikoli ni bila zdrava; sedaj vem, da niti tedaj ne, ko sva se vzela...« itd., itd.

A le ne misli, da je to osamljen slučaj. Pri konjski kupčiji so ljudje bolj oprezni kot pri izbiranju neveste.

Zato mislim, da ni bilo odveč, da sem Ti o teh rečeh naslovil kar dve dolgi pismi. Srečen, kogar izmodre nesreče drugih. Želim Ti, da bi Ti bila Tvoja bodoča žena, ki si jo boš izbral, res življenje Tvojega življenja, žarek veselja in sreče na Tvojo življensko pot, ob kateri bi Ti zvezela tolikšna sreča, kolikor jo je človeku sploh mogoče doseči na zemlji.

Vpoštevaj torej nasvete prijatelja, ki Te ljubi in Ti želi cso srečo. Tvoj

brat Janez.

Fantje uredniku.

>Pred par dnevi mi je brat poslal prvo številko letošnje »Mladosti«, toda nisem je prejel, ker jo je v pisarni obdržal naš komandir. Včeraj pa sem bil v pisarni in ker slučajno njega ni bilo notri, sem jo brž prelistal in našel v radiu: Serajnikov Mirko, kje pa si, ali se to za Gorenjca spodobi? Kje sem? Daleč sem od dragih Orlov. Prosil sem Vas po karti (je nisem prejel! Ur.), da bi mi poslali »Mladost«. Pa je bolje, da je niste, ker so nam vse novine zabranjene. Nič ne vem, kaj je v organizaciji novega in kako se Vaš radio obnaša. Prej sem mislil, da bom lahko kaj napisal za »Mladost«, pa je prišlo vse drugače. Vojaška služba je vse drugačna, kot sem si jo predstavljal. Vedite, da sem še vedno vnet za orlovstvo in težko čakam dneva, ko bom zopet prost in svoboden Orel. Na te vrstice mi lahko odgovorite v radiu, ko pridem domov, bom že prebral. Izročite iskrene pozdrave vsem dragim Orlom. Bog živi! — Mirko.<

*

>Glede dopisov se popolnoma strinjam z Vami. Čudno res, da je pri tolikem številu odsekov, srenj in okrožij tako malo dopisov in še za te morate prositi in nadlegovati, in vendar so ta poročila v našem listu poučna in zanimiva za vse, ker iz njih ravno vidimo, kako v tem ali onem kraju delajo in napredujejo. Pri drugih listih se uredniki menda pritožujejo radi dopisov, da so predolgi in da jih je preveč. Pri nas je pa ravno narobe. Skrbimo zato, da ne bodo urednikovi opomini glas vpijočega v puščavi.<

*

>Vojaška pisma so skoraj prenehala. Odseki! Vzdržujte pismeno zvezo s svojimi brati-vojaki, ker drugače se bodo popolnoma odtujili in izneverili naši organizaciji.<

Urednik fantom.

Orlovski praznik. Praznik sv. Jožefa (dne 19. marca) praznujte v smislu Poslovnika kot orlovski praznik. Poročajte o proslavah.

Materin dan (dne 25. marca) naj bo tudi za vas, člane, prilika, da se na primeren način oddolžite svojim in sploh slovenskim materam. Kjer boste ta dan slovesno obhajali, pridno sodelujte. Na vsak način pa vsi in povsod storite, kar delate ob orlovskih praznikih: pristopite k evharistični mizi in tako dokažite, da vam ljubezen do mater ni samo beseda na jeziku.

Mirko. Kaj naj Ti odgovorim? Vztrajaj in na svidenje! Bog živi!

K. K. M. Kakor so Tvoje vrstice prepričevalne, Ti ne morem pomagati. Vedi, da sem tudi jaz pod disciplino, zato ne morem ravnati svojevoljno. Razloge sem navedel že zadnjič. Obžalujem. — Beseda o »velikopoteznih gestah« pa ni bila posebno fina!

A. Ž. R. — »Upam, da boste sodili povsem pravično in milo, ter ne boste prehudo krtačili ubogega kmetskega fanta.« — Kakor želiš. Povem Ti samo to-le: Pesnik nisi; v kolikor si, je vsak človek, samo da jih večina tega ne ve, ker nikoli poskusili niso. Mnogi bi, če bi poskusili, »zapeli« dosti bolje, kot Ti. Kljub pičli izobrazbi. Pa pesnika bi ne bili, ker pesnik se že kot pesnik rodi. Morda si tudi Ti že kdaj to slišal.

A. S. R. Na Tvoje vprašanje glede analfabetizma in bakterij prejmeš odgovor v prhodnji številki.

Tolmačev nabiralnik.

Salonski: okreten, fin, za sprejemnico (salon — sprejemna soba);
 inspicient: nadzornik, pregledovavec;
 pavza: oddih, odmor;
 uniformiran: oblečen v enak kroj;
 garderoba: shramba za oblačila, oblačilnica;
 rezoniranje: odmevanje, razleganje;
 retorično: govorniško;
 simpatija: sočut, nagnjenje;
 antipatija: zoprnost, mrzkost;
 simetrija: somernost, enakomernost, skladnost.

Iz knjige »Orlovstvo«.

Prozelitstvo: nerazsodna, strasna gorečnost v spreobračanju ljudi k svoji veri;
 spekulacija: oprezovanje, razmišljanje, izkoriščanje (v trgovini);
 koncesija: privolitev, dovoljenje;
 konservatizem: ohranitev, varovanje, »starokopitnost«;
 kvalificiran: prikladen, primeren, sposoben;
 elita: izbor, cvet, jedro;
 rekrutirati se: število napolniti, dopolnjevati se;
 birokratija: svojevoljno vladarstvo uradništva;
 zenit: nadglavišče, vrhunec;
 propaganda: delo za širjenje kake ideje;
 innervirati: napenjati;
 absolutističen: samovladarski;
 problem: naloga, vprašanje;
 funkcija: opravilo, služba, delo;
 asket: pokorivec počutnosti;
 trenirati: vaditi, vežbati;
 drastično: močno, krepko (nazorno);
 komponenta: sestavni del, sestavina.

Nove knjige.

Prejeli smo:

K. Karg-D. Zudenigo: *Mala tajna*. Ključ za notranji život. 3. zvezek knjižnice »Novi život«, Zagreb, Pejačevićev trg 15. Cena Din 4.— in Din 10.—. Knjižica se je razširila po Nemškem v stotisočih izvodov. Kaže pota notranjega življenja. Tudi slovenski prevod se je močno razširil.

Vsebina 3. številke: Prosveti in omiki: P. Roman: Nekaj misli o viteštvu. — Br. Janez: Materin dan. — V. Winkler: Mati. — F. Neubauer: Orel svoji materi. — F. Strah: Suh list. — Br. Janez: Rimski mozaik. — Organizacija: Cas tekem se približuje. — Letošnji tabor na Stadionu. — Telovadba. — Sport. — Iz kraja v kraj. — Od srca do srca: Orlovska pisma. — Fantje uredniku. — Urednik fantom. — To in ono: — Tolmačev nabiralnik. — Nove knjige. — Za šalo. — Oglasi. — Slika: Prosta razovka v opori (br. Hvale).

Za šalo.

»Ti misliš, da je kajenje zdravju koristno?« »Seveda je; moja tašča gre takoj iz sobe, če začnem kaditi.«

Učitelj: »Janezek, pojdi ven, bova nekaj računala. Reciva, da posodim tvojemu očetu tisoč dinarjev, s pogojem, da mi jih vsak mesec dvesto vrne. Koliko mi je čez tri mesece še dolžan?« — »Tisoč dinarjev.« — »Ni prav.« — »O, gospod učitelj, jaz svojega očeta dobro poznam.«

»Ti Lojze, pridi no danes k nam večerjat.« — »Ne morem, grem »Hamleta« gledat.« — »Ga pa s seboj pripelji!«

Bilo je med vojsko. Francozi so imeli v svojih vrstah tudi črnce. Ko je nekoč tak črnski polk prišel v ogenj topov, so se kar obrnili in so bežali, kar se je dalo. Eden je divjal z velikansko naglico nazaj; ko je prišel mimo divizijske pisarne, je stopil general ven in je zavpil: »Ustavite se, jaz sem general!« — »Moj Bog, moj Bog!« je rekel črnce, »ali sem tako daleč tekel?«

Mali oglasi.

Knjigovodja, večšega tudi nemškega in italijanskega jezika, rabi neko podjetje. Ponudbe je poslati na O. P.

Orlovski kroj, popolnoma nov, za srednjo postavo, je naprodaj za 700 Din. Poizve se pri tajniku odseka v Dravljah.

Orlovski kroj, lep, skoro nov, in telovadna obleka je naprodaj. Ogleda se v Ljubljani, Ilirska ul. 27/1, desno (blizu cerkve sv. Petra).

ORLOVSKA PODZVEZA sprejme takoj uradnika (korespondenta)

po možnosti s srednješolsko izobrazbo. Mora biti spreten za dopisovanje in vešč stenografije. Prošnje z navedbo zahtevkov in morebitnega dosedanjega službovanja ter z izvlečki izpričeval naj se pošljejo na O. P.

Predpogoj za sprejem je zvestoba in discipliniranost do organizacije ter trezno in značajno življenje.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI

SE PRIPOROČA ZA NAROČILA VSEH
VRST TISKOVIN ZA URADNO, PO-
SLOVNO IN ZASEBNO PORABO —
IZDELUJE TUDI KLISEJE ZA ENO- IN
VEČBARVNI TISK, RAZPOLAGA Z
LASTNO LITOGRAFIJO IN POSEBNIM OD-
DELKOM ZA BAKROTISK, KI IZVRŠU-
JETA RAZNOVRSTNE ILUSTRACIJE

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

ŠOLSKE ZVEZKE

raznovrstne

poslovne knjige itd.

dobavlja p. n. trgovinam najceneje

Knjigoveznica K. T. D.
v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II

Naša domača
Kolinska cikorijska
je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilje, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokli in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš

Ljubljana
Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in solnč-
nikov in
izprehodnih patic.**

Popravila točno in solidno.

TEODOR KORN

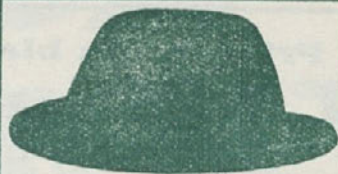
Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del ter za pokrivanje streh.

Vsa stavbna in kleparska dela v priznano solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

KLOBUKE, SRAJCE

kravate, dežne plašče, dežnike in dr.
modno blago kupite najceneje pri

„AMERIKANCU“, Ljubljana, Stari trg 10

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje, poslovne tiskovine in knjige za odseke.

Tiskovine za Čebelitec. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelitec.

Kupujte pri lastnem podjetju!

Kupujte pri lastnem podjetju!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Parni stroj in parna turbina. Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. Z mnogimi slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana v platno Din 80.—.

Parni kotel. Učna knjiga za kurjače in posestnike parnih kotlov. S slikami. Spisal ing. Gvido Gulič. Vezana Din 30.—.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Sestavil F. Magister. V dodatku: Zdravilna zelišča v podobi. V platno vezana Din 75.—, broširana Din 60.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadj. nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Vez. Din 80.—.

Ljudski oder :

Miklova Zala. Igra v petih dejanjih.
Tihotapec. Ljudska igra v petih dejanjih.
Po dvanajstih letih. Igra v štirih dejanjih.
Kampostelski romarji. Pevska igra v štirih dejanjih.
Mlinar in njegova hči. Ljudska igra.

Scapinove svijaše. Komedija v treh dejanjih.
Revček Andrejček. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih.
Pevske točke k igri Revček Andrejček. Din 20.—.

Vsak zvezek stane Din 15.—.

Najnovejši katalog je brezplačno na razpolago.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pri nakupu blaga zglasite se gotovo v trgovini
R. Miklauc „pri Škofu“
v Ljubljani, Lingarjeva ulica

kjer je že Vaš stari oče kupoval vedno dobro in trpežno blago, ker ta trgovina obstoji že skoraj 60 let. Našli boste vedno veliko in bogato zalogo najnovejšega blaga, kakor modnega kamgarna v par sto vzorcih za moške obleke. Dekleta imajo lepo izbiro volnenga, svilnatega in perilnega blaga, kakor tudi najnovejših rut in šerp. Za neveste je na zalogi vedno lepo in trpežno blago za balo. Postrežba znano dobra in prijazna, cene strogo solidne in konkurenčne. Zato čimpreje na svidenje v trgovini

R. MIKLAUC.